A°. 1837. N°. 128.

ARNHEMSCHE COURANT.

Donderdag den 26 October.

FRANKFORT, den 22sten October.

Men schrijft uit Berlijn: «hoe zeer men op de voleinding der grootere ijzerbanen rekent, blijkt uit de omstandigheid, dat er nu reeds onderhandelingen plaats hebben, om, zoodra de spoorweg naar Stettin voltooid zijn zal, eene stoomvaart tusschen die stad en Londen tot stand te brengen.»

— Men meldt uit Athene, dat het Fransche gezantschap aan het Grieksche gouvernement eene nota zou hebben overgelegd, waarbij met nadruk aangedrongen wordt op onvertraagd beginnen van de terugbetaling der interessen en amortisatie van het door Frankrijk gewaarborgd gedeelte der leening.

— De *Allgemeine Zeitung*, van den 20sten dezer, behelst eenen brief uit Brussel, waarin de schrijver, na te hebben gewaagd van de plegtigheden, die de inwijding van den Gendschen spoorweg vergezelden, aldus voortgaat: «Hetgeen hierbij vooral op te merken valt, is van staatkundigen aard. Gend heeft opgehouden tot de Orangistische partij te behooren, en heeft zich vrij en zonder voorbehoud aan de regering aangesloten. De Koning is overal met geestdrift ontvangen; alle klassen der inwoners hebben hem ongevorderd hare achting voor zijnen persoon en hare gehechtheid aan de bestaande orde van zaken te kennen gegeven; en de stedelijke overheden zelve, welke tot nog toe als het eigenlijke centrum der Orangisten beschouwd werden, hebben opentlijk en plegtig hetzelfde verklaard. Het is aan geen twijfel onderhevig, dat het Orangismus als partij opgehouden heeft te bestaan; het zal, gelijk dit bij zulke dingen altijd het geval is, nog lang bij enkelen uit allerlei beweegredenen als persoonlijke staatkundige wijze van zien, voortduren; men zal altijd nog Orangisten, maar geen Orangismus meer vinden; dit is voor immer den bodem ingeslagen, en dat wel op de vreedzaamste wijze der wereld. De rigting, welke de Belgische zaken sinds de laatste jaren genomen hebben, maakte zijn voortduren onmogelijk; de krachtige en snelle ontwikkeling van het nationaal gevoel, de zoo diep gevoelde behoefte aan zelfstandigheid, het energieke streven om alle krachten en hulpmiddelen des lands te ontwikkelen en in bedrijvigheid te stellen, — dat alles te zamen genomen bragt den val dier eigenlijk antinationale partij noodwendig met zich mede. Dat zij nu reeds gevallen is, — want een langer, ofschoon ook passieve wederstand was ligt mogelijk, — zulks moet, hoe vreemd het ook klinken moge, aan de voortzetting der ijzeren baan tot Gend geweten worden. Want doordien de hoofdzetel dier partij daardoor in de naaste en onmiddellijkste verbinding met Brussel en alle andere der Belgische zaak toegedane steden komt, en de betrekkingen van alle klassen en standen der stad met hunne medeburgers in het geheele land veel naauwer, menigvuldiger en voordeeliger worden, dan vroeger het geval was, wordt het den Orangisten oneindig moeijelijker dan te voren, zich af te zonderen, zich aan het algemeen Belgisch verband te onttrekken, en den invloed, dien de aanraking met al deze bestanddeelen, de beschouwing dezes algemeenen en bloeijenden welstands op de bevooroordeeldsten zelfs uitoefenen moet, te ontgaan. Het is volstrekt waar, als men zegt, dat het Orangismus bij den eersten onder het jubelgeschreeuw der menigte Gend binnen rijdenden stoomwagen bezweken is.»

(Wij kunnen over de [illegible] van het bovenstaande niet genoegzaam oordeelen; doch maken [illegible] de Allg. Zeitung gansch niet als een revolutionair blad beschouwd wordt.)

OOSTENRIJK.

Men spreekt van gewigtige onderhandelingen tusschen de Oostenrijksche en de Roomsche regering betrekkelijk het bezettings-korps in de pauselijke legatiën. Als resultaat derzelve wordt opgegeven, dat de ontruiming van het pauselijk gebied nog geen plaats hebben zal; maar dat van af de volgende maand Oostenrijk het onderhoud van zijn bezettingsleger, hetgeen tot nog toe door de pauselijke regering verzorgd werd, uit aanmerking des financiëlen toestands van Rome, voor eigene rekening nemen zal.

— Luidens de laatste berigten van de Servische grenzen, woedt de pest voortdurend langs de Turksche oevers van den Donau.

HANOVER.

Men verneemt uit zeer geloofwaardige bron, dat eenige bekende afgevaardigden der Tweede Kamer zich vereenigen willen om het geheele vraagstuk ter beslissing der hooge Duitsche bondvergadering te brengen. Daar nu echter [illegible] geregtigd is zoodanigen stap te doen, zoo zou de bedoelde handeling bezwaarlijk het karakter van eene formeel regterlijke aanklagt nemen kunnen, maar waarschijnlijk als denunciatie aan te leggen zijn.

ITALIË.

Rome 10 October. Naar het schijnt, heeft de regering het voornemen om eene hervorming in alle takken des bestuurs in te voeren, naardien zij, behalve de commissie tot herziening der wetboeken, nog twee andere commissien benoemd heeft, waarvan de eene den toestand der financiën onderzoeken, de andere het legt en de policie reorganiseren moet.

LONDEN, den 22sten October.

De heer *Daniel O'Connell* heeft thans eenen brief aan een der Iersche pairs, lord *Cloncurry*, openbaar gemaakt, waarin hij het voorstel doet, om, tusschen den 31sten October en den 5den November, en dus vóór de bijeenkomst van het Britsche parlement, te Dublin eene afzonderlijke vergadering der Iersche leden van de beide Huizen, die tot zijne partij behooren, bijeen te roepen, ten einde aldaar maatregelen te nemen, om de verfoeijelijke zamenspanning te verijdelen, welke de Tory's, zoo als hij zegt, tegen de regten van Ierland hebben gesmeed.

— De uitvoer van goud en zilver heeft, gedurende de laatst verloopene week, bedragen: naar Rotterdam 3,350 oncen goud en 2000 oncen zilver; naar het eiland Bourbon 2,655 oncen zilver en naar het eiland Madera 789 oncen zilver.

PARIJS, den 22sten October.

Extracten uit particuliere correspondentien.

De dagbladen van Toulon behelzen heden slechts eenige onbeduidende bijzonderheden nopens de expeditie tegen Konstantine. Er is nog niets beslissends wegens de belegering bekend geworden.

— Het ministerie schijnt verzekerd te zijn van in de aanstaande zitting der Gedeputeerden-Kamer eene sterke meerderheid te zullen hebben. Luide verkondigt het dat er minstens 160 à 200 nieuwe mannen zullen zijn, onder welke hetzelve meer dan 120 gedeputeerden zal verkrijgen, die voor hetzelve zullen stemmen.

— Het dagblad van Madrid van den 13den October deelt een besluit mede van de Koningin van 9 October, waarin gezegd wordt: «De Cortes hebben gedecreteerd: *ter beschikking van het gouvernement zijn gesteld, ten einde in de oorlogskosten te voorzien, alle gouden en zilveren sieraden en gesteenten, aan de geestelijke en kerkelijke gestichten behoorende.*» Al deze kostbaarheden zullen ten spoedigste tot geld gemaakt worden.

's GRAVENHAGE, den 24sten October.

Heden is de Eerste Kamer der Staten Generaal vergaderd geweest, en heeft dezelve het ontwerp van adres, in antwoord op de Troonrede, haar door de Tweede Kamer toegezonden, aangenomen. Naar men verneemt, zal het adres, ten gevolge van de droevige omstandigheden van het oogenblik, morgen schriftelijk, en geenszins, zoo als anders de gewoonte is, door eene commissie uit het midden der beide Kamers benoemd, den Koning worden aangeboden.

— De middelen tot bestrijding der begrooting over 1839 zijn geraamd als volgt:

A. Directe belastingen, ƒ 15,230,182.53, als *a.* grondbelasting ƒ 8,781,682.53 [illegible] de belasting zelve ƒ 7,963,[illegible]; 25 opcenten [illegible] posten ƒ 159,665.14; 2 idem vroeger door de gemeenten genoten ƒ 159,665,14; 6 opcenten ƒ 478,995 : 41; *b.* personeel ƒ 4,600,000 en 5 opcenten ƒ 230,000; te zamen ƒ 4,830,000, *c.* patenten ƒ 1,550,000 en 5 opcenten ƒ 77,500, te zamen ƒ 1,627,500.

B. Accijnsen ƒ 15,193,340; als: Suiker ƒ 200,000, wijn ƒ 900,000, binnenlandsch gedisteleerd ƒ 2,900,000, buitenlandsch gedisteleerd ƒ 250,000, geslagt ƒ 1,200,000; zout ƒ 1,200,000, zeep 750,000, bieren en azijnen ƒ 350,000, turf ƒ 1,000,000, steenkolen ƒ 428,000, gemaal ƒ 3,000,000; 10 percent collectief zegel ƒ 1,217,800, vervoerbiljetten ƒ 75,000, 25 opcenten op de suiker, wijn, binnen en buitenlandsch gedisteleerd en geslagt, benevens het collectief zegel en de vervoer biljetten daarvan ƒ 1,517,500; 5 op het zout, de zeep, bieren en azijnen, turf, steenkolen, met collectief zegel ƒ 205,090.

C. In- en uitgaande regten ƒ 3,400,000.

D. Indirecte belastingen, *a.* zegel- en successie-regten ƒ 3,[illegible] en 25 opcenten ƒ 825,000; te zamen ƒ 4,125,000; *b.* registratie-, griffie- en hypotheek-regten ƒ 2,500,000 en 10 opcenten [illegible] te zamen ƒ 2,750,200; totaal ƒ 6,875,000.

E. Regt van waarborg op de gouden en zilveren werken f 140,000.
F. Posterijen f 1,450,000.
G. Loterijen f 450,000.
H. [illegible] *Visscherij f* 95,000.
I. [illegible] *der Domeinen van Z. K. H. Prins Frederik der Nederlanden*, overgedragen bij de wet van 25 Mei 1816. (*Staatsblad* No. 25) *f* 190,000.
K. Verkoopingen en verschillende ontvangsten f 470,000.
L. Uitkeering uit de geldmiddelen der overzeesche bezittingen f 1,200,000.

Te zamen *f* 44,702,422.53; de uitgaven zijn aangevraagd op een bedrag van *f* 44,687,845.30, zoodat het vermoedelijk goed slot in 1838 *f* 15,377.23 beloopen zal.

— Met den 20sten dezer is in dienst gesteld Zr. Ms. fregat *de Maas*, liggende te Willemsoord, en het bevel daarover opgedragen aan den kapitein ter zee *H. W. van Maren*. Men wil, dat deze bodem in het vervolg eene bestemming naar de Oost-Indiën zal krijgen.

— Zr. Ms. brik *Zeeuw*, [illegible] uit de West-Indiën teruggekeerd en thans te[illegible] liggende, is met den 15den dezer buiten dienst gesteld, ten einde de noodige herstellingen te ondergaan; zijnde de kommanderende officier van dezen bodem, de luitenant ter zee van de 1ste klasse *J. F. D. Bouricius*, alsmede de verdere daarop dienende officieren, enz., op nonactiviteit gebragt.

AMSTERDAM, den 24sten October.

Beurs van 23 October.

De nieuwstijdingen van buiten 's lands zijn heden van geene beteekenis. Uit Spanje is geen nieuws, ook uit Engeland en Frankrijk niets van eenig belang; de tijdingen nopens Konstantine behelzen heden weinig bijzonders, en is die plaats intusschen door de Franschen nog niet genomen.

Ik moet mij alleen bepalen, met de fluctuatiën van onze huidige beurs mede te deelen.

Holland. 2½ pCt. 52$\frac{7}{16}$, 53 gebleven bij eenige affaire; 5 pCt. 100$\frac{3}{4}$, $\frac{11}{16}$, $\frac{3}{4}$, onbeduidende postjes afgegeven; kansbiljetten 22$\frac{1}{16}$ à $\frac{1}{8}$, bij eenigen omzet; sijndicaat bleef goed prijshoudend, doch bepaalden zich de afdoeningen tot slechts geringe postjes; oud 93$\frac{15}{16}$ à 94, en nieuwe 76$\frac{5}{8}$ à $\frac{11}{16}$; onbeteekenende beweging was er heden in aandeelen Spoorweg, en de fluctuatiën daarin waren zoo beduidend als men sedert lang aan onze beurs gezien heeft; de Spoorweg op Haarlem noteeren wij heden gedaan 171, en gebleven 154; die op Rotterdam 143, en gebleven 129: het is overbodig hier bij te voegen, dat alleen agiotage eene zulke beweging voortbrengen kan.

Spanje. De omzet in Ardoins wordt van dag tot dag nietiger, 17$\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$ zijn de eenige prijzen, waartoe eenige weinige postjes afgegeven werden.

Rusland. Oude en nieuwe Russen 104$\frac{3}{8}$, $\frac{1}{2}$; van 1831 en 1833 96$\frac{3}{4}$ à $\frac{7}{8}$; Roebels 67$\frac{7}{16}$ à $\frac{1}{2}$.

Columbia 19$\frac{3}{4}$, $\frac{7}{8}$; *Peru* 15$\frac{1}{2}$, $\frac{5}{8}$, $\frac{9}{16}$.

Beurs van 24 October.

De Engelsche berigten van jl. Zaturdag behelzen uit Portugal tijdingen, welke den toestand van dit land als geschokt afschilderen, en dien ten gevolge gaan de Portugeesche schuldbrieven, zoowel 5 als 3 pCt., dagelijks meer en meer achteruit.

Uit Spanje verneemt men, dat de Carlisten zich wederom meer en meer zamentrekken, en men te Madrid vreest op nieuw den vijand voor de poorten dezer stad te zien: de prijzen der Spaansche effekten worden intusschen door geene tijding meer aangedaan, en de koersen van gisteren, 17$\frac{1}{8}$ en $\frac{1}{4}$, waren ook die van heden.

Veel beweging heerschte in aandeelen Spoorweg; ook in de overige binnenlandsche effecten vrij wat handel tot gebeterde prijzen.

Fluctuatiën der prijzen:

Holland. 2½ pCt. 52$\frac{15}{16}$, 53; 53$\frac{1}{16}$, $\frac{1}{8}$, $\frac{1}{16}$ gesloten; 5 pCt. 100$\frac{3}{4}$; kansbiljetten 22$\frac{3}{8}$, $\frac{15}{16}$, $\frac{3}{4}$, weel omgezet; sijndicaat is à 94 en 94$\frac{1}{16}$ en à 76$\frac{3}{4}$ en $\frac{7}{8}$ afgegeven; oude aandeelen Handelmaatschappij 162$\frac{3}{4}$ à $\frac{7}{8}$; 5 pCt. Oost-Indië 99$\frac{13}{16}$ à $\frac{7}{8}$. Spoorweg op Haarlem 159 geopend, gevallen tot [illegible] geklommen tot 155 en 154 gesloten; op Rotterdam varieerde tusschen 127 en 122, en bleef 125 pCt.

[illegible] en Oostenrijksche schuldbrieven als gisteren bij zeer geringe [illegible]

Mengelwerk.

Arnhemsche Courant.

III.

Tandem bona causa triumphat.

Toen wij het tweede artikel, onder bovenstaand opschrift, (zie onze Nommers 90 en 91), ter neder schreven, hadden wij weinig gedacht, dat het derde onder geheel andere omstandigheden zoude verschijnen.

Wij verklaarden, dat wij, de grondwet tot ons rigtsnoer nemende, gouden voorlichting, met ernst en bescheidenheid tevens, leemten en gebreken aan te wijzen waar die bestonden; dat wij het bestuur aandachtig zouden maken op ingeslopene misbruiken, het zij die aan opzet of aan verzuim of aan vergissing waren toe te schrijven, of ook wel, hetgeen niet zelden geschiedt, aan den te grooten ijver van de subalterne ambtenaren, die door ongepaste strengheid een plaatsdankje hopen te verdienen bij hunne meerderen.

Wat wij beloofden hebben wij gehouden. Gerust durven wij op al de in de *Arnhemsche Courant* geplaatste artikelen terugzien. Het ware belang des Vaderlands, en, dien ten gevolge, het ware belang van het geëerbiedigd Hoofd van den Staat is in geen derzelve uit het oog verloren. De toon was wel eens afwijkende van den zachten en vleijenden hoftoon, die, gelijk het lied der Sirenen, aanvankelijk behaagt, maar eindelijk ten verderve voert; edoch onbescheiden, persoonlijk aanrandende, ongrondwettig is hij nooit geweest.

Niettegenstaande dat alles, heeft de heer Gouverneur van *Gelderland*, door zijn bekend besluit, het anathema over ons uitgesproken.

Dat wij ons daarover bedroeven, spreekt wel van zelf. Minder echter voor ons dan voor het Bestuur, dat dien maatregel nam. —

De voorstanders toch van de wettige vrijheid [illegible] steeds zoo dierbaar is geweest, zullen dien maatregel afkeuren. De verlichten in den lande, die niet overal Jacobinismus zien, waar men van grondwet, van volksgeluk en volksregt spreekt, zullen meer en meer onzen uitgever, door vermenigvuldigde medewerking, trachten schadeloos te stellen voor zijn geleden verlies.

Gemeente-besturen, die hunne waarde gevoelen; Notarissen, die het beseffen, dat zij eene der onafhankelijkste betrekkingen in den staat bekleeden, zullen aan de *Arnhemsche Courant* hunne aankondigingen niet onthouden, om die in een geheel onbekend en ongelezen nieuwsblad te plaatsen. De laatste daarenboven zijn in het belang hunner cliënten verpligt de meest mogelijke publiciteit aan hunne verkoopingen te geven. — Voor ons dus bedroeven wij ons minder. Maar voor het Bestuur, dat den maatregel heeft genomen bedroeven wij ons uitermate.

Willen dan onze regeerders geene waarheid? Wenschen zij het Nederlandsche volk allengs herschapen te zien in eenen stam van lijfeigenen, die, zonder nadenken of zorg, behalve voor de dierlijke behoeften, geenen anderen wil kennen dan dien van hunnen meester, of van zijne magthebbenden? Hoe zullen vreemden dien maatregel beoordeelen? Dezelve zal voorzeker door het Duitsche bond worden toegejuicht, en hunnerzijds welligt het onderwerp van eenen gelukwensch worden. — Maar is dat de goedkeuring, is dat de toejuiching, die het Bestuur in *Nederland* moet verlangen voor zijne handelingen? Zijn wij door de zeven jaren van voorbeeldeloos geduld onder alle bezwaren, zijn wij door de toegevendheid onzer vertegenwoordigers op alle maatregelen, die het behoud des vaderlands scheen te vorderen, zoo diep gezonken? Immers neen! want dat zoude ook onzen verlichten, zoo lang in *Engeland* geleefd hebbenden Koning bedroeven! en toch men handelt, alsof dit waarachtig zoo ware.

Er ligt daarenboven in dien maatregel een gebrek van doorzigt opgesloten, dat niet bemoedigend is. —

Waren de artikelen in ons Mengelwerk, in het oog des Provinciaalen Bestuurs, te scherp, dan zoude wel het natuurlijk gevolg van strengheid en vervolging daarin moeten bestaan, dat wij nog scherper en bijtender werden; want ook wij weten waar de wet de grenzen onzer vrijheid heeft gesteld.

Wij stellen het ons echter ten pligt, hier stellig te verklaren, dat het gouvernement onze bedoelingen heeft miskend, en dat alzoo de zekerheid onzer beginselen hetzelve zal vrijwaren voor de gevolgen dier begane onvoorzigtigheid.

Liefde voor Vaderland, Grondwet en Koning: ziet daar onze leus. Aan dezelve getrouw, zullen wij op den ingeslagen weg voortgaan, zonder wrok of verbittering. — Waarheid zal onze pen blijven besturen; en indien het zeker is, dat eindelijk de goede zaak zegeviert, dan zal, bij eene herziene grondwet, bij vrije verkiezingen en onder de zegeningen eener, lang en vurig verlangde, beëindiging onzer geschillen, de *Arnhemsche Courant* de lofredenaarster worden van de daden van het gouvernement. — Mogt die gulden dageraad weldra lichten aan de kimmen; want steeds blijft het onze vurigste wensch, eene ministeriele *Courant* te kunnen worden.

[illegible]

Ik had gedacht, in dit artikel u mijne denkbeelden omtrent de staatkundige oppositie in ons midden mede te deelen: doch mij tot het schrijven daarvan nederzettende, gevoelde ik, dit niet wel te kunnen doen, zonder eenen blik te werpen op onzen politieken toestand voor en na de Belgische revolutie, en in plaats van nu in dit artikel mijne bedoelde denkbeelden aan te treffen, zal men er in vinden mijne be-

(1) Zonder geacht te worden, in alle opzigten met hetzelve in te stemmen, hebben wij de plaatsing van dit stuk niet willen weigeren.

schouwingen van dien toestand; terwijl de eerste voor een volgend artikel zullen moeten bespaard blijven.

Vóór de Belgische revolutie hebben wij eenen tijd beleefd, dat onze toestand openlijk als hoogst gelukkig werd geroemd. Het Koningrijk der Nederlanden had het schoonste aanzien; onze regering werd, zoo wel buiten als binnen 's lands, hoogelijk geprezen; binnen 's lands, liet zich geen enkele oppositie-stem hooren (2), buiten 's lands was alles in rust en vriendschap. Veel werd er in het Rijk opgebouwd; en hoewel er, zoo als men zegt, aan den weg getimmerd werd, was er niemand, die, althans in dagbladen, eenige aanmerkingen maakte. Van andere landen, waar vrije drukpers bestond, werd van tijd tot tijd gehoord, hoe men zich daar tegen den gang des bestuurs verhief; men las er van in onze nieuwsbladen; men hoorde en las het, en prees het geluk van ons land, waar geen nieuwsblad zich over het bestuur uitliet, of het was om lofspraak bij lofspraak te voegen. Men hoorde en las van groote bewegingen des volks in *Engeland* en *Frankrijk* bij verkiezingen van volksvertegenwoordigers; van ongeregeldheden, daarbij voorvallende; maakte vergelijkingen met ons land, waar dit geheel onmerkbaar en in de grootste orde geschiedde, en meende wederom overvloedige reden te hebben, om het geluk van ons land te prijzen. Is het wonder, dat ons bewind onder dit alles gelooven kon, een hoogen graad van staatsbeleid te bezitten, en met het grootste vertrouwen voortging, op den effen weg, die voor het gezigt lag? Er werden zoo maatregelen genomen, waarmede diep gewortelde vooroordeelen en neigingen in *België* hard werden aangetast. Het gevolg weet men. Heimelijk tegen het bewind gestichte vijandschap trad, toen de kans schoon stond, in het opene veld. Het bewind begon terug te deinzen, in te trekken, te herroepen; de vijand nam in stoutmoedigheid en kracht toe; hij plantte zijnen standaard in de hoofdstad; besluiteloosheid stond tegen zijne stoutmoedigheid over, en hij behaalde de overwinning. Ik zal de ergerlijke geschiedenis dier dagen niet in de bijzonderheden ophalen. Ieder ligt die nog versch in het geheugen, en ieder weet hoe het Koningrijk der Nederlanden vaneenscheurde, de regering van gezag en magt beroofd was, en de achtbare Hollandsche natie daar stond als een voorwerp van aanfluiting der geheele wereld. Was de dag van herstel van eer niet aangebroken, gedaan zou het, — naar mijne overtuiging, — met onze nationaliteit zijn geweest, en wij waren in volslagene nietigheid verzonken. Maar die dag brak aan, en ik zal niet ophouden, dien als den gezegendsten der dagen voor ons land te prijzen. De Hollandsche natie verscheen weder voor het oog der wereld in hare eerwaardige gedaante, onze nationaliteit was gered, en de regering herwon haar gewenscht gezag en hare noodzakelijke kracht. Dan niettegenstaande dit alles, had het toen volgende tijdperk, naar mijn inzien, zeer noodlottig voor ons staatsgestel kunnen worden. Ik zal mij nader verklaren. Er was toen, eenigermate even als in 1813 en 1814, weder aanvang van staatsleven, en ik geloof, dat er bij menigeen hier te lande nooit meerder onverschilligheid omtrent vrije instellingen heeft bestaan, dan te dier tijd. Het *liberalismus* was, door het misbruik, dat daarvan eerst in *Frankrijk* en later in *België* was gemaakt, eenigzins in verachting gekomen. Door zekere partijen buiten 's lands werd het openlijk gepredikt, en menigeen bij ons geloofde het ook, dat wij uitverkoren waren om de gelukkige kampvechters tegen het *liberalismus* te wezen. Hier kwam bij, dat oppervlakkige schrijvers en redenaars, en zoogenaamde dichters, ons ten hemel toe verhieven, en, zoo het schijnt, meenden, door eigen lof uit te bazuinen, eenen onsterfelijken naam voor ons te vestigen. Naar dit geroep was het, als of de gansche natie in leeuwen was veranderd, en er geen tellen was aan de helden, die hier verzameld waren (3). O die armzalige uittrompetters van eigen lof (4)! Mogten ze toch leeren inzien, hoe zij, door hunne dwaasheid, aan de achtbare, zedige Hollandsche natie buiten 's lands te kort doen en, meer dan zij denken, oorzaak zijn, dat de Buitenlander er soms behagen in schept, om met ons den spot te drijven. Doch teruggekeerd tot ons onderwerp. Wij dan de gelukkige kampvechters tegen het *liberalismus*; volgens de luidroependen onder ons, als volk de volmaaktheid nabij, — wat zou er van onze staats-instellingen hebben kunnen worden, als wij, zoo als men zegt, dadelijk op onze lauweren hadden kunnen gaan rusten, en terstond hadden kunnen overgaan tot de inwendige voltooijing van ons staatsgebouw? Het zou er dan waarschijnlijk daar al zeer *anti-liberaal* hebben uitgezien, en dit zou, naar mijne overtuiging, zeer noodlottig voor ons zijn geweest, wijl ik het daarvoor houde, dat onze natie vrije instellingen noodig heeft, die den geest opwekken, en eene nuttige wrijving en bedrijvigheid in onze huishouding te weeg brengen. Ik ben een vriend van rust en orde; maar die rust moet bij mij geen zorgeloosheid, en die orde geen stilstand zijn. Er behoort, naar mijn inzien, levendige burgerzin, wat de Engelschen *public spirit* noemen, te bestaan. Er wordt misbruik van alle woorden gemaakt, zoo ook van die van rust en orde. Volgens meer dan een onder ons, is het verstoring van rust (*muiterij* is het geliefkoosde woord van sommigen) als zich ergens eene vrije stem laat hooren; is het vergrijp tegen de orde, als er openlijk anders dan lofspraak op het bewind wordt gehouden. Dezen hebben in de laatste jaren nog al ingang voor hunne meening of van hun voorgeven gevonden, en het verwondert mij niet, dat er zulke groote oogen zijn opgezet, toen onlangs bij ons eene bepaalde oppositie in dagbladen is opgetreden. Wat mij betreft, ik geloof, dat zij een natuurlijk gevolg is van den toestand, waarin wij ons tegenwoordig bevinden. Aan die kampvechterij tegen het *liberalismus* wordt trouwens niet veel meer gedacht; en men begint een oog te slaan op onzen eigenen toestand; begint in te zien, dat die niet is; zoo als hij behoort te zijn, en begint er over na te denken, te spreken, te schrijven; van de eene zaak komt men op de andere; en ziedaar een ruim veld voor staatkundige betrachtingen geopend.

In een volgend artikel hoop ik mijne denkbeelden over de bij ons opgekomene oppositie in dagbladen te ontwikkelen.

De Opmerker.

(2) Deze bewering laat de Redactie geheel voor rekening van den Inzender.

(3) Mij valt hier in een gesprek, dat ik, in dien tijd, eens op eene diligence tusschen twee uit het leger met verlof huiswaarts keerenden aanhoorde. Zij verzekerden elkander met zware vloeken, dat zij ook tot de helden van dien tijd behoorden. Het bleek mij echter, dat zij den veldtogt niet hadden medegemaakt, maar dat zij, toen die geopend werd, *tranen in de oogen hadden gehad van spijt*, dat zij in eene vesting hadden moeten blijven. De tijd naderde toen reeds, dat men in rekesten om posten en *ridderkruisen* zijne heldhaftigheid en vaderlandsliefde moest doen blijken, en, als ik mij wel herinner, was voor eenen van die twee helden al een post bewaard. (*Aanteekening van den Inzender*).

(4) De Redactie houdt zich overtuigd, dat in deze aanmerkingen, alsmede in de daarbij gevoegde aanteekening, niets ten nadeele onzer krijgslieden, noch onzer ware vaderlandsche schrijvers en dichters bedoeld wordt. Wat haar betreft, verklaart zij, dat, al mogt soms eenig schrijver of dichter zich wat sterk en overdreven uitgedrukt hebben, zij het gevoel, hetwelk daartoe aanleiding gaf, en zeer waardeert en eerbiedigt, om hun eenige overdrijving niet volgaarne te goede te houden. Zij verklaart verder, dat zij het door den Inzender in zijne aanteekening aangehaalde voorbeeld voor eene schaarsche uitzondering houdt, en overtuigd is van den waren moed en de opregte vaderlandsliefde, die niet alleen over het algemeen, maar, met zeer geringe uitzondering, geheel ons leger en onze vrijwilligers bezielde. Zij meent overigens, dat bij het vergeven van posten, het al dan niet opvatten der wapenen, voor zoo verre de verzoekers er geschikt en in de gelegenheid toe waren, hares erachtens, wel degelijk in aanmerking behoort te worden genomen.

Mijnheer de Redacteur!

Ik behoor onder diegenen, die uw dagblad steeds met genoegen lezen, voorstaan en medewerken willen tot deszelfs bloei en vooruitgang; daarom smartte het mij, toen ik onlangs dat dagblad met den naam van *vuil* hoorde bestempelen. Deze qualificatie kwam voort uit den mond van eenige hooge personen, die er juist geen belang bij hebben, dat uwe Courant vooruitgaat, en zijnde deze alzoo „*judices in sua causa*," zoude ik hun weinig beteekenend oordeel onaangeroerd hebben gelaten, bijaldien mijne meening niet ware, dat men zijne vijanden nooit te gering moet achten en hunnen schadelijken invloed op anderen, zoo al niet vreezen, dan toch te keer gaan moet. Houd mij dus ten goede, dat ik dezen tot u rigte en eenige aanmerkingen daaromtrent make.

Intusschen zijt gij zelve, Mijnheer de Redacteur! de naaste om te weten, wat door dat woordje *vuil* bedoeld wordt; want ik voor mij verklaar zulk eene benaming niet regt te begrijpen, ofschoon ik lang daarop gepeinsd hebbe. *Vuil*, dacht ik, in de zuivere, ware beteekenis des woords, is *smerig*, maar uwe Courant is, voor den geringen prijs van *f* 12 in een geheel jaar, zoo al niet prachtig, dan toch niet smerig gedrukt; terwijl in deszelver inhoud nooit iets wordt gevonden dat niet zindelijk is. Maar wordt dit woordje, misschien, in deszelfs ware beteekenis wel bedoeld, en wil het figuurlijk ook zeggen: dat uwe taal logenachtig, valsch of bedrieglijk is? Dat is zoo niet, — en dan hadden bovendien immers anderen reeds lang daarvan doen blijken. Is uwe Courant dan schadelijk misschien? Neen, zoo lang een mijner pogingen vrijheid en 's lands belang voor te staan niet schadelijk kan genoemd worden. Dan is het toch zeker, dat haar schrijven woelziek of kwalijkgezind is? Ja, wel bekome het u: er is immers zekere wet van 3 November 1830, die daarvoor in het groot, en andere wetten, die daartegen in het klein steeds op schildwacht staan. Maar wat kan dan toch, in 's hemels naam, met dat woordje *vuil* bedoeld worden? Ik voor mij kan u nog wel duizend woorden noemen, welke in zich de beteekenis van dit eene woordje *niet* bevatten; maar de ware beteekenis, altijd ten aanzien van de *Arnhemsche Courant*, op te sporen, laat ik van nu af, aan anderen over; ik geef het op, en ofschoon die aantijging zonder grond is, zeg ik, als ik de wijze van redeneren van de *Utrechtsche Courant* moet volgen: „Uwe Courant heeft *vuile* artikelen."

Van mijne zijde stel ik u daarom voor, om uwe Courant in het vervolg niet meer aan dusdanig een verwijt bloot te stellen, hetwelk, naar mijn oordeel, daaruit voortspruit, omdat uwe pen wat scherp aangepunt en het koloriet uwer artikelen wat sombere is; daarom moet gij de voor te dragen zaken slechts in zeer diep doorgedachte en uit-

gewerkte artikelen gevolgelijk afhandelen; scherts daarin verbannen zijn en aardigheden daarbij geene plaats vinden. Laat het hard te verteren: „Nederland *wil*, *men eischt*, *er moet*" nooit een punt van aanstoot zijn; maar integendeel de honigzoete woorden: *men verlangt vurig*, *men wenscht nederig*, naast het fluweelen: „*wij hopen eerbiedig*, gevonden worden; dan kan men op uw dagblad, Mijnheer de Redacteur! misschien veel aan te merken hebben, maar hetzelve nooit van *onveilheid* beschuldigen.

Uw bestendige Lezer.

Correspondentie.

De Redactie zegt den geëerden § § § dank voor zijn artikel; hetzelve zal zeer gaarne worden geplaatst.

— In eenen brief uit *Rotterdam* wordt aan de Redactie gevraagd of er bij haar weten, in sommige afdrukken der Koninklijke Aanspraak iets is overgeslagen; in alle afdrukken, die den geachten Schrijver onder het oog waren gekomen, las men betrekkelijk handel en scheepvaart slechts de vermelding: *handel en scheepvaart vertoonen op onderscheidene punten eene toenemende levendigheid*; hij vermoedde dat daarna nog iets volgen moest. Hij had namelijk in de Verslagen der Gedeputeerde Staten gelezen, dat in *Vriesland* de buitenlandsche scheepvaart nadeelige uitkomsten had opgeleverd, en de scheepsreederijen en scheepsbouw zeer kwijnende waren. Dat in *Holland*, de voornaamste handeldrijvende provincie, de handel eer af- dan toegenomen was. Alleen te *Rotterdam* werd, in 1836, de verzending naar *Duitschland* op 39 millioenen Nederl. ponden minder dan in het vorige jaar genoteerd. De graanhandel bleef weinig beduidend. Scheepsbouw en timmerhout werd er in minder hoeveelheid dan in vorige jaren ingevoerd; terwijl de tabakshandel kwijnende bleef en zich nagenoeg tot de binnenlandsche consumtie bepaalde. Pijpmakerijen en potterijen waren kwijnende. De scheepvaart had eene aanzienlijke vermindering ondergaan enz. enz.

De Redactie heeft de hierboven gestelde vraag te beantwoorden, dat haar geene uitgave der Troonrede bekend is, waarin omtrent Handel en Scheepvaart meer voorkomt dan de aangehaalde woorden. Misschien evenwel zou men bij de *Utrechtsche Courant* of het *Journal de la Haye* beter inlichtingen kunnen bekomen.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 24 Oct. 1 El 0 Palm 5 Duim; gewassen 0 Duim gevallen 0 D.
Den 25 Oct. 1 El 0 Palm 2 Duim; gewassen 0 Duim gevallen 3 D.

Advertentiën.

† § † Ten overstaan van den Notaris GODEFFROY, zal, op den 1sten November 1837, des avonds om 7 ure, in het *Zwijnshoofd* te *Arnhem*, *zonder beraad*, verkocht, en dadelijk kunnen aanvaard worden:

Een geheel nieuw gebouwd HEERENHUIS en ERF, te *Arnhem*, op het Koningsplein, naast het hoekhuis aan het Stads-Singel, en hebbende voor en achter een alleraangenaamst gezigt op de Stads wandelingen, bevattende 6 behangen en geplafonneerde KAMERS en eene dito ZAAL; voorts 1 DOMESTIQUE en PROVISIE-KAMER, KEUKEN, KELDER, OPENPLAATS, WELWATER-POMP en verdere gemakken; zullende de aanwijzing geschieden door Z. *WANSUIJN*, naast hetzelve wonende; en zijnde nader onderrigt nopens de veilconditiën te bekomen bij genoemden Notaris.

Met de hoogen ingezet op . . . ƒ 5995,00.

† † † Ter zake van een sterfgeval, zal men te *Velp*, krachtens [illegible] door de Regtbank te *Arnhem* verleende autorisatie, ten overstaan van den aldaar residerende Notaris *VON ROSENTHAL*, op den [illegible] November aanstaande bij inzetting, en den 22sten November daaraanvolgende bij toeslag, verkoopen:

Den OPSTAND van een voor twee jaren nieuw uit den grond opgebouwd, en van alle gemakken voorzien HUIS, staande aan den Straatweg te *Velp*, benevens het regt van erfpacht gedurende nog 48 jaren op den daartoe behoorenden grond, te zamen groot 3 Roeden en 80 Ellen.

§ † § De ONGEREEDE GOEDEREN, door den Notaris *COLENBRANDER*, te *Nijkerk*, als daartoe door de Regtbank van eersten aanleg, zitting houdende te *Arnhem*, benoemd, ten overstaan van den Heer Vrederegter des kantons *Nijkerk*, ten huize van den Kastelein *J. D. KLAASSEN* aldaar, op den 23sten October 1837 voor de eerste maal openlijk geveild, zijn bij inzet en verhooging gebragt als volgt:

a. de kamp HOOI- en WEIDELAND, het *Rooie Land* genaamd, op . . . ƒ 3900.
b. die genaamd het *Lage Gat*, op . . . « 500.
c. die genaamd *de Hoef*, op . . . « 1200.
d. die genaamd *Scherpenschooten*, op . . . « 400.

alle welke kampen zijn gelegen in den *Arkemheenschen Polder*, onder *Nijkerk*;

en *e.* de kapitale BOEREN-HOFSTEDE, *Groot Ehrenthal* genaamd, gelegen onder *Nijkerk*, in de buurtschap *Slegteuhorst*, op . . . ƒ 12,000.

De finale toewijzing dezer tot de nalatenschap van Wijlen de Hoogwelgeboren Jonkvrouwe *C. M. BARONNESSE VAN LIJNDEN VAN BLITTERSWIJK* behoorende, en bij biljetten breeder omschrevene Goederen blijft bepaald op Maandag, den 6den November 1837, des avonds ten 7 ure, ter plaatse voormeld; kunnende inmiddels nadere inlichtingen omtrent dezelve worden verkregen ten kantore van bovengenoemden Notaris, alsmede ten kantore van de Heeren Mr. *E. SCHEIDIUS*, Advocaat, en Mr. *W. H. TAAIJ*, Notaris te *Arnhem*.

† † † UIT DE HAND TE KOOP: 5 Bunders best 3- en 4 jarig WAARDEN RIJSHOUT, staande aan de rivier *de Waal*. Te bevragen met franco brieven bij den Burgemeester van *Varik*, Provincie *Gelderland*.

† § † Men verlangt te koopen tegen 1° Mei 1838 of vroeger: Een BUITEN, in de omstreken van *Arnhem*, of wel een rooijaal HUIS met GROOTEN TUIN, in die stad, moetende het Huis in beide gevallen ten minste bevatten acht (waarvan 2 groote) vertrekken, de meesten met stookplaatsen voorzien, en voorts hetgeen tot eene deftige Woning behoort; liefst ook een KOETSHUIS en STALLING.

Adres met gefrankeerde brieven onder Lett. A, aan de Boekhandelaars *W. UIJT EN ZONEN*, te *Rotterdam*.

† † † Tegen 1° Mei 1838, wordt verlangd, in de nabijheid der stad *Arnhem*, te KOOP of HUUR, een HUIS, voorzien van 4 of 5 KAMERS, KEUKEN, KELDER, ZOLDER en verdere Gemakken, benevens een aan het huis gelegenen TUIN. Opgave van plaats, prijs enz., met franco-brieven, onder letter V, bij *J. H. EN G. VAN HETEREN*, Boekverkoopers in de Hartenstraat, No. 15, te *Amsterdam*.

§ † § Van het Werk: DE NEDERLANDSCHE BURGERLIJKE WETGEVING, door Mr. *B. A. VAN HOUTEN*, *Advocaat te Amsterdam*, is door *TEN BRINK EN DE VRIES* aldaar, als uitgevers van hetzelve, aan de voornaamste boekverkoopers in het rijk, de *eerste aflevering* verzonden, bevattende de voorrede en vijftien eerste vellen druks van hetzelve, ten einde de bevorens aangekondigde *inteekening* op dat werk, zou kunnen plaats hebben. De voorwaarden derzelve zijn vermeld op den omslag der aflevering, en zij is tot den *laatsten November 1837* opengesteld. Adres bij de Heeren I. A. NIJHOFF, D. K. MULLER EN COMP., J. AZN. DOIJER en W. I. KRUIJT te *Arnhem*.

DE VEROVERING VAN JERUSALEM.

Bij *R. J. SCHIERBEEK JUNIOR*, te *Groningen*, is uitgegeven en alom verzonden:

De VEROVERING VAN *JERUSALEM*. Een geschiedkundig verhaal, naar het Hoogduitsch van, *W. R. HELLER*, à ƒ 3—00.

Dit Werk munt uit door getrouwe behandeling der Geschiedkundige Daden en Zaken, en bevat buiten de treffende Schilderingen van den wanhopigen Kampstrijd tusschen de Joden en Romeinen, menige bijzonderheid voor den Beminnaar der gewijde en ongewijde Geschiedenis allezins merkwaardig. — De romantische Inkleeding en bevallige Stijl zullen evenzeer boeijen, als de Belangrijkheid van het Verhaal aller aandacht zal tot zich trekken.

** Bij den Boekhandelaar *NIJHOFF*, te *Arnhem* is gedrukt en op Vrijdag den 27sten October te bekomen:

[illegible] der RAVIJN-POLDERS *in de Provincie Gelderland*, met de daarbij behoorende staten en modellen.

NB. *Zonder storende drukfauten.*

† † § *J. G. MEIJER*, te *Arnhem*, heeft op den 18den October 1837 aan het Gemeente-bestuur zijner woonplaats, ter vertaling in het Nederduitsch, vertoond:

1. I. G. ADELUNGS, *Allgemeiner Briefsteller*, 8ste Auflage; Nurnberg 1834.
2. J. C. VOLLBEDING, *Neuer [illegible] Briefsteller*, 7te Auflage; Berlin 1833.

Te ARNHEM, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.